

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistulae - Cod. Aug. perg. 52

[S.l.], [9. Jh.]

Hieronimus an Papst Damasus

[urn:nbn:de:bsz:31-6736](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6736)

Dormientem te & longo iam tempore legentem p[ro]p[ter] quatuor scribentem quatuor unguis ad te
 & citare disposui non quo & legere non debeat hoc enim uelut coruano cr[ist]o alit[er] & pinquescit op[er]o
 sed quod & t[er]m[in]is fructu sit ute si scribas; Itaq[ue] quod & si tabellario ad me remisso nullas t[er]me p[ro]p[ter]
 las habere dixisti & ceptis his quas in heremo aliquo distaueras quasq[ue] tota uiditate legi. utq[ue] dis
 scripsi & uultu pollicitus & te futurum nocturno operi aliqua si uellem posse dicitare libenter accipio
 ab offerente quod rogare uolue[re] sine gasser; neque uero ullam puto digno rem disputat[i]o[n]is
 confabulationem fore quam fide scriptur[um] in nos sermocinem. id uero in te rogem uirespondeas
 qua uita nihil in hac luce puto iocundius quo anim[us] pabulo omniam illa superant. Quatuor uia inquit
 yph[er]a fauibus meis eloquia tua super mel dimes; Nam cum in ca[us]o uita p[ro]cipuus ob[itu]s homin[um] i[st]os
 differant; Quod loqui possumus qualaude dign[us] est quum ceteros & perat in qua homines bestias
 ante cellum & accingere igit[ur] sibi quae subiecta sunt differere seruant utroq[ue] moderat[um] uita & posi
 ta solutione desiderant; nec epistole breuitate & uere quippe tibi eos libros quos mihi iam pridem
 lecturam dederas ideo n[on] libent[er] legi quia & plurime eius epistole usq[ue] ad mille uer suum spatia uolunt
 & pro deo dogmate disputant; quo fit ut & legentia s[er]uatiu[m] generet & longitudo. In quibus breuia
 sunt solatiis magis sint apta quam nobis demeris & regionis tua & philo[so]phi[is] disputandis; **IN**

Quid tibi uult quod in genesi scriptum est. omnis qui occidit carnem septem uindictas & solus; **IN**
 Si omnia fecerit bona ualde quaere ad nos demundis & in mundis animalibus p[ro]cipit cum mundum
 nihil bonum esse possit & in uo testamento post uisionem quae p[ro]p[ter] fuerat ostensa dicenti. absit d[omi]ne
 ame quod commune & inmundum numquam introiit in os meum & uox de celo respondit
 quod d[omi]ni mundum tuum commune dixeris; **IN** Cur d[omi]ni loquitur ad habraam q[uod] quae rappe
 me filius est essent d[omi]na egypti reuerfuri. & p[er] ex mo[ysi] scripsit quanta a u[er]genie scierunt
 filius est d[omi]na egypti q[uod] utiq[ue] nisi exponat uide[re] e[st] contrarium; cur habraam fidei sue signum in
 circumcisione suscepit; **IN** Cur isaac uir iustus & doctus nulli cui uoluit sed cui noluit
 deceptus errore benedixit; **BIAUSSIMO PAPAE DAMASO HIERONIMVS**

Postquam epistolam tue sc[ri]ptas accepi confestim accito notario ut scriberet imperaui; **IN** o ad
 officium p[ro]p[ri]o q[uod] d[omi]ni uoce prompturus ante mihi cogitatione pingebam; Interim i[n] a[li]o
 lingua & ille araculu[m] mouebam; Cuiusmodi hebreus inuenit deferens non parua uolumina
 que desinagoga quasi lecturus acceperat; Italico habet inquit q[uod] postulaueras meq[ue] dabitum & q[uod]
 facere nescientes t[er]m[in]is & eruit uo m[er]itis p[ro]ter missis ad scribendum trans uolarem q[uod] quidem
 usq[ue] ad p[ro]sent[em] facio; Veru[m] quia her[etic]o diacono ad me misso ut tu putas epistolam uero sentio com[un]it[er]
 te & p[ro]p[ter] dixisti breuem responsionem ad ea desiderans quae singularia magnos uoluminum in
 digent disputat[i]o[n]e; **IN** XACO I EX O XI A X A - duabus tantum quatuor unguis p[re]missis in quo n[on] po
 tuerim & ad illas aliquid respondere sed quod ab eloquentis simis uiris ut tulliano n[on] d[omi]ni scilicet
 & nouerano latino sermone sint editae & sinoua uoluerimus adserere sic latius disputandum;

Certe & p[ro]p[ter] quid placeat ut ne epistole breuitate sententias tibi uelut digiti aut singula libris confici;
 Nam & origenis inquitio pauli ad romanos thom[as] decursum cessione magnifice disputauit & de
 mundis atq[ue] in mundis animalibus in leuitico plura disseruit ut ipso inuenire nihil possim de
 eius tam fortibus mutuarer & ut uerius loquit[ur] d[omi]ni dimi des p[ro]p[ter] libro in manibus habed;

Scriptum est in
 & t[er]m[in]is

ut ne epistola
 sua q[uod] d[omi]ni
 & d[omi]ni d[omi]ni
 uoluerit ut
 & d[omi]ni
 & d[omi]ni
 & d[omi]ni

ut ne epistola
 sua q[uod] d[omi]ni
 & d[omi]ni d[omi]ni
 uoluerit ut
 & d[omi]ni
 & d[omi]ni
 & d[omi]ni

Capitulum
 & d[omi]ni
 & d[omi]ni
 & d[omi]ni
 & d[omi]ni

quem trans laui tibi cupio dedicare. neme estimes tantu modo dormitare: qualibetionem sine
 stilo somnum putabit. ^{absoluti quod hominibus} laus itaq; pblematis que episto ^{tu} subieceras. quid mihi uideret ad
 nesci ueniam postularis & festinationis pariter & morarum; festinationis: quia ad unam lucubra
 ciunculam dicere uoluerim; dierum tarditatis: quia ⁱⁿ alio opere detentus nistaxam adire
 rogata. rescripti. ^{quod sibi uult quod in} genesis scriptum est. omnis qui occiderit Cain septem uindictas
 & soluit. ^{ante} quam de questione dicamus rectum uidet uindictiones in p̄tū singulorū cup
 so hebraico conferemus sermone digeram: quo facilius sensus scripture possit intellegi; uā uerbo
 adonxi. lochen. chol oreg. Cain. sabotai. ioccamo; aquila. ^{Et dicitur eisdem} p̄tē omnis qui occiderit
 Cain septem pluri uictis; ^{Simmachus. & dicitur eisdem} Nunc sed omnis qui occiderit Cain ebdomadai uictis
 tēs in dicitur; occiderit eum fratre suum. Septuaginta & theodorid. & dicitur eisdem. Non sic sed omnis
 qui occiderit Cain septem uindictas & soluit. Postquā Cain occiderat fratrem suum interrogatus ad dō
 ubi est abel frater tuus: contumeliose respondit nescio. nūquid custos fratris mei sum; Quam
 obrem maledictione damnatus ut gemit & tremens uiuere sup̄ terram. Noluit uenā
 dopari sed p̄ccata ^{desperant} peccata ^{congeminant} tantū ^{putauit} nefas. cui ad dō n̄ possit ignosci;
 emq; respondit dō: maior causa mea est quā ut dimittas. id plus peccasti quā ut merear
 absolui. Ecce eia sine hodie a facie ire & a facibus abscondar. & ego gemit & tremens su
 p̄ terram: & erit omnis qui inuenit me occidit me. ^{Et dicitur} inquit a conspectu tuo & conscien
 tia sceleris lucem ipsam ferre non sustinens. abscondar & latrem eritq; omnis qui inuenit me
 occidit me. Dum & tremore corporis & furaxū mentis agitatur eum se esse intellegit qui meretur
 iusticiā. Verū d̄ nolens eū compendiose moras finire cruciatur. ^{Et tradens} pene quā se ip
 se dāauerat ait. ^{nonsic d̄} n̄ uictimas moreris. & mox te preme die accipies. uerū uiues
 usq; ad septimā generationē & conscientie tue igne torqueberis. Ita ut quicumq; te occiderit
 secundum duplicem intellegentiā: aut in septima generatione. aut septimo reliber &
 cruciatur. Non quo ipse qui occiderit Cain septē ultionibus subiciendus sit. sed quod septē
 uindictas que in Cain ⁱⁿ tempore cucurrer. soluit in ⁱⁿ fectioe; occidens eum qui te fu
 erat derelictus ad penam; itaū quod dicimus manifestius fiat. cotidiane consuē ad ius
 ponam exemplam; loquar in uerba seruus ad dōm suā quia in cen dido munitiam & unius
 sū substantiam tuā dissipauit in fectioe. dominusque respondeat. nūquid moreris & finies
 morte supplicia. Verum longo tempore custodieris ad uitam. etiam infeliter in hac luce uo
 siberis. ^{Ut quicumq;} te occiderit beneficium preste occidit. dum te de tam multis libq; & cruci
 atibus. ^{Et secundum} septuaginta quidem editionem hic nobis sensus uidet. De eo aut quod quila
 posuit septem pluri. ^{Et Simmachus} ebdomadai siue septies ultit. ^{Et dicitur} n̄ ista sententia est;
 Qd̄ putent in septima generatione a lamech in fectum Cain. Adam quippe genuit Cain. Cain
 ḡit enoch ^{enoch} genuit canaan. ganan gen̄ malelehel. malalehel gen̄ matusalam. matusa
 lam genuit lamech. qui septim̄ ab adam. n̄ sponte sicut in quodam hebreo uolumine scrip
 tum est in fect Cain ^{sed} ipse postea confite. quia unum occidit in uulnere. ^{et} quatuor in
 luore meo. quō septies uindictab̄ decem. de lamech aut septuagies septies. Et qui dem decem
 quod septima generatione in fectus est. ^{Et dicitur} ita aliam editionem poenā sui sceleris dede
 rit. Nihil obscuri & bitior remansisse. Nunc illud quod in iro gaueras dum aliud agimus.

Si legimus ab eis qui scripsit
 in dō. Et dicitur eisdem
 ma. Et dicitur eisdem
 q̄ n̄ uult dō dō dō dō dō

Si legimus ab eis qui scripsit
 in dō. Et dicitur eisdem
 ma. Et dicitur eisdem
 q̄ n̄ uult dō dō dō dō dō

Hoc aut̄ ait philophe
 in dō. Et dicitur eisdem
 ma. Et dicitur eisdem
 q̄ n̄ uult dō dō dō dō dō

Si legimus ab eis qui scripsit
 in dō. Et dicitur eisdem
 ma. Et dicitur eisdem
 q̄ n̄ uult dō dō dō dō dō

Si legimus ab eis qui scripsit
 in dō. Et dicitur eisdem
 ma. Et dicitur eisdem
 q̄ n̄ uult dō dō dō dō dō

inrepsit quos septuaginta septē uindictē que in lamech & soluende sint. Auit ab adam usq; ad xpm
 generationes septuaginta septem. Relege lucāe uangeliam. & inuenies ita esse ut dicimus.
 Si autē enī septuaginta septem generatione Cain peccatum est dissolutum. nū uindicta quippe bis dñs in ipsū
 & quī semel recepit mala sua inuita sua n̄ eosdem cruciatus pati & in morte quos est passus inuita-
 ra & lamech peccatum id est totius mundi atq; sanguinis que effusus est. xpi soluet aduentu quatu-
 la peccata mundi quia uita amittit suū in sanguine uiae. & tunc calcauit solus. quide-
 eclom ad celū subicundus ascendit. clamantibus angelis miraculum p̄buit. Leuate portas prin-
 apes ur̄s & introibit rex glorie & cetera. Referebat mihi quidam hebreus in apocryphis eorū librū septua-
 ginta & septē animas & lamech p̄genie repperiri que diluuiis delese sint & in hoc numero de lamech factā
 esse uindictā quod genus ipsius usq; ad caelū suū p̄seuerat. Tali de septem uindictis Cain uaria
 suspicū. Exprimū eius asserunt. fuisse peccatum quod n̄ recte diuiserit. II secundum quod in uide-
 rit fratri III. Tertium quod dolose egerit dicens. transeunus in campum. IIII. Quartū quod inter-
 fecerit. V. Quintū quod peccatū negauerit. Nescio numquid custos sum fratris mei VI. Sextum quod seip-
 sē damnauerit. maior culpa mea est quā uindicta tua. VII. Septimū quod n̄ dān natus egerit peni-
 tentiam. secundum n̄ iustas. & ezechiā regem iudaeo. qui inminentem mortem lacrimis distulit.
 & dicitur illum ad emendatissimū dō. Ideo usq; ad septimā generationē fuisse dilatū. uisatum malis ipsis
 & longe uiae merore compulsus penitentiam agere & uideret absolui. Nonnulli septenariū
 numerum plenū & p̄fectū int̄pretant. De multis scripturā locis testimonia contrahentes. & hunc
 esse sententiam quem supra p̄scripsimus quod qui uin fecerit Cain ab ingenitum & omnia sup̄fluita
 transeunte libet poena. Sunt autem quidē uia angelo interrogacionem patri replent. Dñe quo-
 ties peccabit in me fr̄ m̄i & dimittit tamen usq; septies. Dicit enim. Nondico tibi usque septies
 sed usq; septuagies septies. Et putat mortem atq; peccatum in septima p̄genie sabbatizasse quando
 enoch raptus est & non inueniebatur quia transiit eum dñs. De septuaginta autē & septem illam & postu-
 onem sequunt in aduentu xpi. & dicitur atq; peccata aculeum esse consistatū. ponam & aliam opinionē
 nequid uideat p̄gressus. Quidam septuaginta annorum remissionis & quinquaginta simū uibet & quadringen-
 tesimum nonagesimum. qđ uolunt intellegi septuagies septies. Multamodis int̄pretantur. asserentes
 ob hanc causam quinquagesimū & quinquagesimū numeri sacra in euangelio positum debitorem.
 Et quinquagesimū psalmum penitentiae qui septem conficit septimanis. & in principio ogedo ad is-
 erumpit uerū. Ne longius sermo p̄cedat hucusq; sup̄ hoc locutū esse sufficiat. quia & his que repper-
 rim ingenitum tabidū putationis siluam poteris ipse sufficere. Sciens origine duodecimum & cum deci-
 mum in genesi librū de hac tantum dilasse questione. II. Cur dñs loquitur ad abrahā. quod quarta p̄genie
 filius esset de terra egypti reuersus. & postea mor̄ scribit. Quinta autē p̄genie ascendet filius isrl de terra
 egypti quod uiaq; nisi & ponat uideat esse contrarium. Et iocundo. p̄blema cum legissem cepimecum raquis
 est uere. Et uestigio genesim & odumq; parrens. reperit loca in quibus scripta quae uident facere questi-
 onem. Ac primum estimabam spiritalibus spiritalia comparari indissolubile esse. sicut & multa talia.
 Nam & methusalem quatuordecim annos post diluuium. uixisse scribitur. Nō tū ingressus est arcām
 cum noe. Itcū ipse dñs loquitur ad abrahā. Sciens dñs quō peregrinum erit semituum in terra n̄
 sua. Et miser ut uerem redigent eos & affligent eos & humiliabunt eos quadringenis annis. Postea
 moyses scribit in exodo. Et factum est post quadringentos triginta annos & iuit omnis potentia a dñi.

Quid sit septuaginta
 in vii. uindictis
 lanceb. exaltate
 p̄ uia in seculum
 Nō generatione dicitur
 in uia p̄p̄ta uia
 huiusmodi ut patet ab
 hoc ceo uno p̄p̄ta
 in autē p̄p̄ta. ad se
 filios. q̄ nepotes & filii
 p̄p̄ta p̄p̄ta. & cetera
 & hoc est lib. &
 in q̄ uia dñi & uia
 filios filios filios
 uia. uia. & quatuor
 generatione.
 A postula forp̄na
 ambigua & lib. &
 cetera nulla dicitur

Ogedo ad is
 dñs dominice filii
 reuocacione

de terra egypti. A quo quoque israhel quasilactantem. Et generum portat inhumans cum decem & octo
 uolente. Et amplius reperit anno. In iudicium sic tam grauem iuuenem matris fecisse ceruicibus.
 Roboam uero filius salomonis quadra gesimo primo saeculi sue anno regni sumpsit & ceterum. Et reg
 nauit in iherusalem annis sedecim. cum uero patris eius duo decimo anno regni incipiens annis quadra
 ginta regnauerit. Et undecimo filium genitum natus. Dum hic & multa istius modi mecum sol
 licitus uolueret. aperuit mihi ostium quod habet clauem dauid. Et in ostium me in cubiculum suum posu
 itque in foetamine petre ut post spiritum seueritatem post terrae motum post incendium ignorantie quod uere
 bar uox ad me aut uelentioris accederet. diceremque. inueni quem quesiuit anima mea tenebo eum
 Et in dimittam eum. Et tamen cum uideat scriptura in se esse contraria utrumque uerum est cum diu
 sum sit. Et gestis sunt quae in generatione filii israhel de terra egypti. Repleta genealogia leui. Leui genuit za
 rach. zach genuit amram. amram genuit aron. aron genuit eleazar. Eleazar genuit finees.
 zach cum patre suo leui ingressus est egyptum usque ad eleazar. computantur generationes quatuor.
 licet quidam uelint ab amram incipere & ad finees uenire. in eleazar fecimus peruenire. Si uero uolue
 ris disparem numerum ostendere. quomodo secundum eodum quinta generatione egressi sunt filii
 israhel de terra egypti. tribus filiis iuda. ordo numerus. Iudas genuit phares. phares etrom. Etrom ge
 nuit aram. aram genuit aminadab. aminadab genuit naason. Naason genuit salmon. Phares
 cum patre suo iuda ingressus est egyptum. Naason princeps tribus iuda in deserto describitur. cuius
 filius salmon terra reuersionis introiit. Et computa aphares usque ad naason. Et inuenies generati
 ones quinque. tamen si nulli ut in tribu leui ostendimus. in etrom initium faciant. Et ad salmon usque
 perueniant. puto problema dissolutum. quod si dicitur. ad conpectum ueniam & dicam in hebreo non e
 diuersum. Aquila namque qui non contentosus ut quidam putant. sed studii osius uerbum interpretat
 ad uerbum. in eo loco ubi septuaginta posuit. quinta autem generatione ascenderunt filii israhel de
 terra egypti. Ta transtulit. κατενοταειμενοικ. νεβνκανιοι παρξ. ατιοκρεσι συρτο. I
 Id est & armato ascenderunt filii israhel de terra egypti. Licet pro quod armato diximus. secundum gre
 ca sermone ambiguitatem. instructi siue muniti proprie appellentur quae egyptos spoliave
 rant possit intellegi. Et si a curiositate messentiam. maior querendi ardor & ortus. Et in simi
 litudinem hieremie. dissoluitur undique. Et ferre non possum. quare septuaginta quinta generatione.
 & aquila transtulit armatos. Volumen hebreum replico. quod paulus peruenit iuxta quosdam
 uocat. egyptos caracores sollicitus. ad tendens scriptum reperio. amusi q. alubne. ist. me ues. me. ram. &
 In reliqua parte interpretatio non discordat. Omnis pugna de uerbo est amusi. quod his literis scribitur
 hec. mem. sin. loo. mem. utrum nam quinq. an munitos sonet. Et quidem quinq. hoc sermone dici nega
 re non possumus. Verum quinq. plurali numero. non quinta ut illi interpretati sunt. singulari. sed nec ge
 neratio inuenitur adiuncta quae lingua hebraea. Dor. dicitur. Et si hoc quinta generatione sermone le gree
 ames ad. Nunc autem ames sem. id est quinq. immo quinquaginta tantum scriptum sunt. et sic quasi sen
 sus. quinta autem ascenderunt filii israhel de terra egypti. quod quia minus uideatur. intelligi ad uinc
 ta generatio est. Aquila uero ut in ceteris. Et in hoc maxime loco propriae transtulisse omnis iudea
 conclamat. Et in azo. Et rum unum uer. Et subel. Et. Quod uidelicet idem sermo. Et eisdem literis scriptus.
 diuersas apud eos & uoces. Et intellegentias habeat. Et quibus exempli causa. unum ponimus. ut quod
 dicimus perspicuum fiat. passio res & amatores eisdem literis scribitur. Res. x. i. o. d. mem. si pastor et.

ecce qd supi dixerat
 generatione e. ab
 unuquoq. patre ad fi
 lium suum.

Rursus eleazar
 cum patre suo aron
 egressus est egyptum.
 Rursus a zach.

In nouissima in aplo
 ca noni. quia aut factos
 replerunt. res a
 septuaginta. ad dno
 dno. in intelligim.
 unde. penult. qua
 t. d. et. apud
 r. uer. affor
 uer. am. genos
 uer. ab. co. p. cau.
 in. beati hieronimi
 a. in. est. ubi.

Marginal notes on the right edge of the page, partially cut off.

Romani & amatores leguntur. Rem, unde euentu ualibi iherusalem in pphas cum amatoribus suis fornicationis scelere.
 arguit ubi in nostris codicibus. amatores pphas nomine sit in mutatum. Scio hoc molesta esse lectori sed
 de hebraicis libris disputantem non ^{deceat} aristotelis argumenta conquirere. Nec ex flumine tulliano eloquentie
 ducendus est ruidus. Nec aures quintiliani flosculus & scolari declamatione mulcendae pedestris & cotidianae
 similis. ^{in nullo splendore} nulla lucubratione redolens oratio. necessaria est quae rem & plus sensum edisserat. obscuram non
 festis. nonque uerborum compositione frondescat. si alii diserti laudentur ut uolunt. & inflatis buccis spumanti
 uerba trinent. mihi sufficit sic loqui ut intelligat. Et de scripturis disputans scripturam & imiter
 simplicitatem. **V** Cur isaac uir iustus & doctus. non illi cui uoluit sed ^{cui} uoluit deceptus errore
 benedixit. Differo paulisper ^{figuris} t' ipse. & ex quo amatoribus nostris sup hoc locosunt. in praesentia ^{praesentio} non quo
 opinioni eorum non acquiescam. sed quod tu hoc tantum. quare uir iustus aliquid ignorauerit & ita suam
 fecerit uoluntatem. ad quod districta responsio est. Nullum hominum excepto eo qui ob nostram salutem car
 nem est dignatus adsumere plenam habuisse scientiam. & certissima ueritatem. Denique paulus ex parte enim
 cognoscit & ex parte pphas. & nunc per speculum uideo. inenignate. & secundum quod oportet orare nescire nos
 die. Quia cum uenerit quod profectum est. tunc quod ex parte est destruet. samuel pphas connumeratus
 mori in paterno ad ungen dum regem. missus. cum maximum filiorum iesse uelisset. eliab ait. Ecce coram domino
 xpi est. & ait dominus ad samuelem. nolite respicere in faciem eius & in staturam illius quoniam rex uari est. quia nullo
 modo uidebitur deus. homo uidebit in faciem. deus uidebit in corde. Iper singulos semper ignorant. usque ad dauid
 nescisse describitur. Heliseus quoque quid duplici glorificatus est spiritu cuius ossa uitam & animam cadaueri reddidit.
Cum in amittis ad eum uenisset in montem. & ad pedes eius flebiliter corruisset. hiezi prohibente nefacere. ait
 dimittite eam. quoniam animalium in amaritudine est. & dominus abscondit a me & non iudicauit mihi. Plura sunt quae
 ut exemplis debeamus docere. scilicet uir & doctus. ex tantum modo scisse. quae eis a domino reuelata sunt. ignorasse
 uero quae reuelata non fuerant. Et ad singulas uisiones zachariam atque danielem interrogare angelum. & sup
 pliciter deprecari. ut exponat sibi que uiderant. unde non mirum est & isaac in sua maxime utilitate nescisse
 se quid faceret. cum a ysaaco tempore erraret. quos filium sanguinarius dedit uoluptati. & eum qui postea fratrem
 possit occidere. Praetermissis illo qui innocenter habitaui domum. uelle efferre. sua magis quam di facere uo
 luntatem. Ego puto diuinae dispensationis fuisse ut oculis cecaretur. & cum ipse diceret uox quidem uox iacob
 manus autem manus esau. Tam non intelligeret. minorem esse filium quia de benedictionem fratris prepot
 adfiterat. quo a uoluntati sumus. & deo quid in figura significare adiungere. hiepoliti martiris uerba
 ponimus. a quo & uictorinus noster non plurimum discrepat. non quo omnia plenius & accuratius sit. sed quo pos
 sit occasionem pberere lectori ad intelligentiam lauorem. Isaac porra imaginem dei patris. rebecca spiritus sancti.
 esau populi prioris & diaboli. iacob ecclesie siue christi. seruasse isaac consummatione orbis ostendit. oculos illius ca
 lizasse. fidem perisse de mundo & religionis lumen ante eum neglectum esse significat. quod filius maior uo
 cauit. acceptio legis est iudeorum. quod deus eius atque capturam diligit pater. homines sunt a errore saluati
 quos per doctrinam iustus quisque uenatur. sermo de benedictionis. est remissio. & spei re ipsi futuri in quo cum
 christo scire gratia sunt. & uerum sabbatum celebratur. Rebecca plena spiritu sancto sciens quid audisset. ante quam pa
 rere. quia maior seruire. ^{minor} magis autem forma spiritus sancti. que futura nouerat in christo. in iacob ante meditatur.
 loquitur ad filium minorem. uade ad gregem & accipe. mihi ^{in do} duos hedos. ^{in me} prefigurans carneum saluatoris aduen
 tum. in quo eos uel maxime liberare. quippe ceteras tenebantur obnoxii. siquidem in omnibus scripturis
 hedi. pro peccatoribus accipiuntur. Quod autem duos iubetur adferre. duos populorum significatur adsumptio.

ut exponat sibi que
 sunt illa que uiderant

Salus libere
 in iacob ante
 ad minoris filii
 re. discernit
 in omni motu
 si illud dicitur

quod teneros & bonos dociles innocentes unum; Stola eius fides & scripturae hebraeae quibus gentilium induitur
 est popularis; Pelle & eius brachia circumdaxerunt peccata utriusque sunt plebis que xpi in ostensione manuum
 cruci secum pariter adfixe; quod isaac querit ab iacob cur tam cito uenerit ad iacob uelocem credentium fi
 dem; quod ei bi delictabiles offeruntur; hostia placens do salus est peccator; post eum sequitur benedictio eius uero dote
 perfruitur; uir autem resurrectionis & regni a pauca pronuntians; quomodo etiam adorem eum fratres sui & seruauit
 ei credentes & israhel; quia uigetur iniquitas inimica est iustis; etiam in discordia concitatur & necem fraudo
 lenter cogit dicens in corde suo adpropinquem dies passionis patris mei & occidam iacob fratrem meum;
 Diabolus fratri iacob iudeos incant ante p meditant; in eum manifestissime confitetur; tempus quoque inter facti
 onis uirtutem fratrem meum; quia propter rebella id est patientia nuntiavit uero fratris insidias; qui uocato
 iacob pcepit ei ut mesopotamiam pergeret & inde aciperet uxorem de genere laban sibi fratris matris sue;
 Quomodo itaq; fratri dolo fugens mesopotamiam tendit iacob; ita xpi iudeos incredulitate compulsus
 p ficitur in galileam in deserta gentibus sponsam sumpturus ecclesiam; hoc supradictus ius; Nos autem di
 cisti non uenisse dnm nisi ad uos pchar domus israhel; N & uoluisse panem acapere filios & dare eu canibus;
 Et benedictionem primam iudeos populo de uulso quibus sunt credita eloquia di & rex missioe & legis
 datio & confessio testamti uerum quia illi credere noluer; ad iacob minorem populum benedictionem
 esse translata; neque unum tamen maiorem filium penitus fuisse despoletum; Quia cum subintrauerit
 plenitudo gentium tunc omnis isrl saluus erit;

stendens. appro
 pinquens inquit
 dies passionis.

HIERONIMVS A U G V S T I N O :

Venerabili pape augustino hieronimus uirum uenerabilem fratrem meum filium dignationis tue oro
 sium presbiterum & sui merito & te iubente suscepi; sed in adit tempus difficillimum quando multa
 cere melius fuit quiloqui; ita ut nra studia cessarent & uix ta appum canina & eorum facundia;
 Itaq; duobus libellis tuis quos meo nomini dedicaui eruditissimis eloquentie splendore fulgentibus; red
 dere non potui non quo quiddam nullis rephendendum putem; sed quia iuxta beatum apostolum unus
 quisq; in suo sensu habundat; alius quidem sic; alius autem sic; Certe quicquid dici potuit & assam ingenio
 descripturarum auris fontibus; ac positum acq; dissectum est; sed queso reuerentiam tuam parump
 pitari meum laudare ingenium; Non enim inter nos eruditionis causa differimus; Ceterum emu
 li & maxime heretici si diuersas int nos sententias uiderint de animi calumniabantur rancore descendere
 Mihi autem statutum est; temere suspicere; colere; mirari; itaq; dicta quasime defendere; Certe
 & in dialogo quem nuper edidi tue beatitudinis ueridignum fuerat recordatus sum; magisq; demus operam
 ut pntiosissima heresis de ecclesia auferatur; que semper simulat penitentiam; uel docendi in ecclesia habet facul
 tatem; Nam si se aper ta luce prodiderit foras & pulsa morietur; scē ac uenerabilis filie tue paula & eustoch
 um & genere suo & exortatione tua digne gradiuntur; specialiterq; saluant beatitudinem tuam; Omnis
 quoq; frānitā quino bis cum dno saluatore seruire conantur; Scm presbiterum firmum; anno pterito ob
 rem meae rationem & inde in affricam; siciliamq; diximus; quem putamus iam in affricae partibus com
 morari; Scōs tuo adherentes litteri ut meo obsequio salutes precor; Litteras quoque meas ad scm presbite
 rum firmum dixi;

EPISTOLE SCĪ A U G V S T I N I S E U S CĪ H I E R O N I M I Q U A S I N T E R S E D I R E X I R U N T :

Domino dilectissimo & cultu sincerissimo caritate obseruando acq; amplectendo frater & conpresbitero
 hieronimo augustinus in dno salutem; Numquā eq; quisquam facile cui libet innotuit quā mihi;